

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

i en meget stærk politisk Debat om Spørgsmaalet om Tilgangen til Lytternes Organisationer. Men jeg anser det, som dengang fandt Sted, for lidet eller intet at regne imod, hvad et direkte Lyttervalg vil medføre.

Skulde den nuværende Ordnings Skyggesider synes at være saa store, at man maa finde det nødvendigt at interessere sig for en Forandring, saa ved jeg ikke bedre end at anbefale, at man lader Rigsdagens Medlemmer være Valgforsamling ogsaa for de 6 Lytterrepræsentanter, ligesom de er det for de 4 Repræsentanter, Rigsdagen i Forvejen vælger. Man vilde maaske saa ogsaa kunne sætte det samlede Antal Repræsentanter, Rigsdagen vælger, noget ned.

Jeg er for saa vidt Forslagsstillerne taknemmelig for, at de har stillet deres Forslag. Rigsdagen, særlig Folketinget, har jo beskæftiget sig meget med Radiofonivæsenet, saa stærkt som med maaske ingen anden Lovgivning. Radioloven blev faktisk formet her i Folketinget i 1926, og jeg vil derfor kun være tilfreds ved gennem en nærmere Forhandling her i Salen, eventuelt i et Udvalg, at faa et nærmere Indtryk af, hvorvidt der i Rigsdagen maatte være en afgørende Stemning for at ændre ved Radioraadets nuværende Sammensætning.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Axel Dam): Den højtærede Ministers Begrundelse for, at Forslaget først kom til Behandling nu, skal jeg tage til Efterretning og ikke indvende noget synderligt imod. Dog finder jeg, at den Motivering, at Licenskortene allerede var udsendt, ikke er videre stærk; det skulde dog ikke kunne umuliggøre, at man for dette Tilfældes Skyld skulde kunne udsende Stemmesedler i Stedet for.

Den højtærede Minister kritiserede den foreslaaede Valgmaade. Som det vil være det høje Ting bekendt, er det netop den Valgmaade, som vi ønsker anvendt ogsaa ved politiske Valg, og det vilde interessere os meget at faa den anvendt som Prøve paa et eller andet neutralt Omraade, f. Eks. dette. Det synes jo ikke, som om selve Regeringen er særlig bange for at indføre nye Metoder med Hensyn til Forhandling eller Afstemning. Vi hørte i Gaar, hvorledes den højtærede Landbrugsminister vilde have indført skriftlig Fremsettelse og Besvarelse af Spørgsmaal i Stedet for mundtlig Forhandling, og det kunde jo være en udmærket Reform. Saa kunde vi spare Stenograferne, blive fri for at sidde her og kun møde ved de Lejligheder, hvor vi skulde gøre Gymnastik, altsaa deltage i Afstemningerne.

Den Valgmaade, som her er foreslaaet, er i Virkeligheden den ideale demokratiske Valgmaade, som netop opfylder Grundlovens Krav om, at Repræsentationen skal staa i Forhold til de blandt Vælgerne herskende Anskuelser. Naar jeg har ventet nogen Interesse for det her fremsatte Forslag, er det naturligvis ikke, fordi Forslaget fremsættes af Retsforbundet, men fordi vi alle ved, at Tanken har Tilslutning i store Kredse af Befolkningen, navnlig naturligvis Lytterne — men næsten alle Mennesker er i vore Dage Lyttere. Og jeg finder ikke noget urimeligt i, at det er Lytterne, der skal have Indflydelse paa, hvorledes en Institution, som alene oprettholdes for Lytternes Penge, skal virke — saa vidt jeg ved, kommer alle Millionerne fra Licensbetalingen; jeg ved ikke af noget Statstilskud eller Tilskud paa anden Maade.

Man har anført, at det vilde være en Parallel til Tanken i vort Lovforslag, at Passagerer, der kørte med Sporvognen, skulde dirigere Sporvognsselskabet.

Jeg finder denne Sammenligning yderst haltende. Sporvognene benytter man sig af, naar man har Lyst til det, ad de Ruter, man selv vælger, og man betaler, for hver Gang man gør Brug af et saadant Befordringsmiddel. Men her er man ganske prisgivet til Døgnet igennem at modtage det, som de vise Mænd i Radioraadet mener vi maa faa Lov til at høre, og her tvinges man til at betale for det. Selv om man kun har skaffet sig Radio for at høre Udlandets Udsendelser, er man dog forpligtet til at betale for alt det, som de danske Radiostationer sender.

Navnlig synes jeg ikke, der er den aller mindste Grund til, at Rigsdagen skulde være særlig udpeget til at vælge Repræsentanter til et saadant Raad. Bedre kan jeg forstaa den Betragtning, at man maa sikre sig den fornødne Sagkundskab, at der skal vælges teknisk sagkyndige o. s. v. Men Hovedsagen er, at det, saa længe det er Lytterne, der betaler, ogsaa bliver dem, der kommer til at raade over Udsendelserne, Programmerne o. lign. Noget helt andet var det, hvis vi havde den Ordning, som maaske vilde være at foretrække, at det slet ikke var Lytterne, der skulde betale noget, men at det var Udsenderne, der skulde betale, saaledes at f. Eks. kulturelle Foreninger kunde faa Lejlighed til at udsende deres Publikationer mod at betale, hvad Driften kostede. Saa kunde man jo ligesom nu høre paa, hvad man vilde, og ligesom nu lukke af, naar man ikke vilde høre paa det.

At Omkostningerne ved Valget skulde